COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.12.2024
COM(2024) 578 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind indicele costului forței de muncă (ICFM)

I. INTRODUCERE

Indicele costului forței de muncă (ICFM) măsoară variațiile trimestriale ale costurilor orare totale ale forței de muncă suportate de angajatori, făcând posibilă monitorizarea evoluției presiunii costurilor rezultate din factorul de producție „forță de muncă”. ICFM face parte din principalii indicatori economici europeni/euroindicatori[1], care furnizează informații privind evoluțiile economice din zona euro.

ICFM este utilizat de Sistemul European al Băncilor Centrale pentru a evalua posibilele presiuni inflaționiste cauzate de evoluțiile de pe piața forței de muncă. Indicele costului forței de muncă este important, de asemenea, pentru partenerii sociali implicați în negocieri salariale și pentru Comisia Europeană însăși, în vederea monitorizării evoluției pe termen scurt a costurilor forței de muncă. În fine, datele privind ICFM sunt utilizate pentru indexarea prețurilor în unele contracte comerciale mari care durează mai mulți ani.

Eurostat publică pe site-ul său web un comunicat de presă trimestrial cu privire la ICFM[2], care conține un set extins de date, defalcate în funcție de activitatea economică și de componentele costului forței de muncă (costuri salariale și nesalariale). De asemenea, site-ul web include ratele de creștere atât de la un trimestru la altul, cât și de la un an la altul.

Regulamentul (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2003 privind indicele costului forței de muncă[3] (Regulamentul privind ICFM) stabilește un cadru comun pentru elaborarea de indici comparabili de către statele membre și transmiterea lor către Comisie.

Articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 450/2003 prevede obligația Comisiei de a prezenta un raport Parlamentului European și Consiliului o dată la doi ani. Raportul urmărește evaluarea calității statisticilor furnizate de statele membre și a agregatelor europene, precum și identificarea domeniilor în care ar putea fi realizate îmbunătățiri.

Acesta este cel de al zecelea raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind ICFM[4]. Raportul se axează pe datele privind ICFM primite de la ediția precedentă, pentru trimestrele de referință cuprinse între al doilea trimestru al anului 2022 (2022T2) și primul trimestru al anului 2024 (2024T1). Acesta reflectă observațiile formulate de Eurostat la colectarea și validarea datelor privind ICFM pentru aceste trimestre de referință și se bazează pe documentația furnizată de statele membre în rapoartele lor anuale privind calitatea.

---

1 Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind statisticile din zona euro *Către metodologii îmbunătățite pentru statisticile și indicatorii zonei euro* [COM(2002) 661 final].

2 Comunicatul de presă trimestrial este publicat la datele stabilite în calendarul de publicații; ambele pot fi consultate pe site-ul web al Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/web/main—disponibil în engleză, franceză și germană).

3 JO L 69, 13.3.2003, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/450/oj.

4 A se vedea raportul anterior COM(2023) 34 final din 23.1.2023.

În anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1216/2003[5], calitatea datelor privind ICFM este definită utilizând următoarele criterii: relevanță, precizie, punctualitatea transmiterii datelor, accesibilitate și claritate, comparabilitate, coerență și exhaustivitate.

Accesibilitatea și claritatea datelor privind ICFM sunt în prezent bine stabilite, prin publicarea de metadate detaliate și de rapoarte naționale privind calitatea pe site-ul web al Eurostat. Prin urmare, acest raport privind ICFM se va concentra asupra celorlalte criterii.

II. PROGRESE GENERALE ÎNREGISTRATE DE LA ULTIMUL RAPORT

De la ultimul raport nu au fost efectuate modificări legislative. Următoarele paragrafe prezintă în detaliu îmbunătățirile aduse în elaborarea raportului.

2.1 Standarde de colectare a datelor

Cea mai recentă versiune a structurilor de date SDMX (schimb de date și metadate statistice)[6] și listele de coduri convenite la nivel internațional (disponibile online prin intermediul unui registru dedicat[7]) sunt în continuare folosite cu succes pentru primirea datelor statelor membre și calcularea ICFM, dar și pentru transmiterea datelor privind ICFM către Banca Centrală Europeană.

2.2 Validarea datelor

Datele au fost validate în mod sistematic prin intermediul unui nou instrument care verifică respectarea de către codurile și structurile de date utilizate a standardelor convenite pentru transmiterea datelor. Acest lucru simplifică procesul de producție și reduce riscul de erori cauzate de erori de codificare. Dacă nu respectă standardele SDMX în vigoare, fișierul transmis este respins în mod automat. Statele membre primesc prin e-mail o notificare privind succesul/eșecul demersului și pot accesa raportul privind validarea prin intermediul portalului EDAMIS.

Eurostat efectuează, de asemenea, verificări ale plauzibilității pentru fiecare transmitere trimestrială prin compararea seriilor în timp și între activitățile economice în conformitate cu nomenclatorul statistic al activităților economice din Comunitatea Europeană (NACE)[8]. În cazul în care există modificări semnificative de la trimestru la trimestru, Eurostat solicită statelor membre să confirme datele sau să transmită un fișier de date corectate. Atunci când se depistează revizuiri majore sau modificări neprevăzute în cadrul oricărei secțiuni din NACE, acestea sunt monitorizate în mod sistematic împreună cu țările implicate.

---

5 Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 al Comisiei din 7 iulie 2003 de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind indicele costului forței de muncă.

6 http://sdmx.org/ (disponibil doar în limba engleză).

7 https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (disponibil doar în limba engleză).

8 JO L 393, 30.12.2006, p. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj.

2.3 Nivelurile costului orar al forței de muncă

De la primul comunicat din aprilie 2016, Eurostat a continuat publicarea estimărilor anuale ale costurilor orare ale forței de muncă pe secțiuni NACE. Aceste estimări se bazează pe nivelurile rezultate în urma anchetei asupra costului forței de muncă realizată din patru în patru ani, extrapolate cu ajutorul ICFM. Produse la 3 luni de la sfârșitul perioadei de referință, ele acoperă toate secțiunile NACE, cu excepția secțiunilor „A – Agricultură, silvicultură și pescuit"; „O – Administrație publică și apărare; servicii de asigurări sociale din sistemul public; „T – Activități ale gospodăriilor în calitate de angajatori; activități nediferențiate ale gospodăriilor care produc bunuri și servicii pentru uz propriu" și „U – Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale".

2.4 Rapoartele privind calitatea

Rapoartele anuale privind calitatea transmise de statele membre au fost prelucrate la timp folosind cea mai recentă versiune a instrumentului de gestionare a metadatelor din Sistemul Statistic European și au fost puse la dispoziția tuturor utilizatorilor[9].

2.5 Ajustări sezoniere și calendaristice

Eurostat a analizat seriile ajustate calendaristic (CA) și ajustate calendaristic și sezonier (CSA) transmise de statele membre. În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 al Comisiei[10], toate statele membre ale UE și alte țări din Spațiul Economic European (SEE)[11] trebuie să transmită seriile CA și CSA pentru fiecare secțiune NACE în parte.

Eurostat monitorizează, de asemenea, anexa privind ajustarea sezonieră atașată la rapoartele naționale privind calitatea. Respectiva anexă detaliază în special modelele de ajustare sezonieră utilizate, valorile excepționale detectate, dimensiunea ajustărilor și volatilitatea rezultatelor.

Eurostat publică datele CSA pentru agregatele UE în baza de date și în articolul „Statistics Explained"[12] (Statistici explicate) privind ICFM, alături de datele neajustate sezonier (NSA). Rezultatele CSA pentru ICFM total sunt derivate din datele CSA pentru componentele salarială și nesalarială, pentru a asigura coerența.

2.6 Modificarea anului de bază

În 2023, toate țările au fost invitate să transmită date exprimate în noul an de bază 2020 = 100, ceea ce înseamnă că indicele este egal cu 100 pentru anul de referință 2020. Eurostat lansase un test al transmiterilor înainte ca transmiterea efectivă să aibă loc în mai 2023 (pentru

9 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (disponibil doar în limba engleză).

10 Regulamentul (CE) nr. 1216/2003 al Comisiei din 7 iulie 2003 de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind indicele costului forței de muncă.

11 Exceptând Liechtenstein, deoarece Regulamentul (CE) nr. 450/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2003 nu se aplică acestei țări. În tot cuprinsul documentului, Norvegia și Islanda sunt denumite „alte țări din SEE".

12 Labour cost index - recent trends - Statistics Explained.

datele flash privind ICFM) și iunie 2023 (pentru datele finale privind ICFM). Nu s-a înregistrat nicio diferență între datele cu anul de bază modificat transmise și datele Eurostat recalculate, cu excepția a trei țări care au corectat ulterior datele și le-au retransmis.

Datele ICFM exprimate în noul an de bază au fost publicate ulterior, pentru trimestrul de referință 2023T1 și seriile cronologice istorice complete înainte de trimestrul respectiv.

III. CALITATEA DATELOR

3.1 Relevanță și exhaustivitate

Relevanță

A existat în continuare cerere din partea utilizatorilor, nu numai în ceea ce privește informațiile referitoare la variațiile trimestriale ale costurilor forței de muncă, măsurate prin intermediul ICFM, ci și, din ce în ce mai mult, în privința nivelurilor costurilor forței de muncă. Eurostat a publicat în continuare, la sfârșitul lunii martie/începutul lunii aprilie a fiecărui an, estimări anuale ale costurilor orare cu forța de muncă exprimate în euro și în monede naționale, defalcate pe secțiuni NACE. Cotele costurilor nesalariale din costurile totale cu forța de muncă[13] au fost, de asemenea, diseminate. Reacțiile primite cu privire la publicarea acestor estimări au fost pozitive, iar Eurostat va continua să prezinte costurile anuale cu forța de muncă defalcate pe secțiuni NACE.

Exhaustivitate

Această parte analizează dacă datele și metadatele ICFM transmise îndeplinesc cerințele legale în ceea ce privește exhaustivitatea. Observațiile se referă la indici, ponderi și rapoarte de calitate.

a) Indici

În general, disponibilitatea și exhaustivitatea ICFM au continuat să fie satisfăcătoare pe întreaga perioadă de referință. Eurostat a primit date CA și date CSA pentru toate trimestrele vizate și de la toate statele membre, cu excepția Greciei (date pentru 2023T1). Toate statele membre au furnizat și date neajustate sezonier, cu excepția Danemarcei și a Suediei, care au primit derogări[14].

[13] A se vedea setul de date *lc_lci_lev* din baza de date de diseminare a Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/data/database, disponibilă în limbile engleză, franceză și germană).

[14] În temeiul Regulamentului (CE) nr. 1216/2003, Danemarca, Germania, Franța și Suedia nu sunt obligate să furnizeze date neajustate sezonier. Totuși, Germania și Franța le furnizează oricum.

În ceea ce privește alte țări din SEE[15], atât Islanda, cât și Norvegia au transmis datele privind ICFM pentru toate trimestrele din perioada de referință. Norvegia furnizează seriile CA, CSA și NSA. Islanda furnizează numai seriile CA și CSA.

Toate datele, inclusiv estimările CSA, sunt disponibile în tabelul relevant[16] din baza de date Eurostat. Cifrele globale se bazează pe datele CA, exprimate ca variații de la an la an (T/T-4) care sunt mai stabile decât mișcările trimestriale. Toate țările au acoperit toate secțiunile NACE, ținând seama de derogările de mai sus.

b) Ponderi

În conformitate cu Regulamentul privind ICFM, se așteaptă ca statele membre și alte țări din SEE să transmită, cel puțin o dată pe an, costurile anuale cu forța de muncă pentru componentele salariale/nesalariale („ponderi”) ale fiecărei secțiuni NACE Rev. 2. Actualizarea acestor date este importantă, deoarece afectează calcularea agregatelor NACE de către Eurostat și calcularea totalurilor din componentele salariale și nesalariale.

Până la 30 iunie 2024, toate statele membre și alte țări din SEE au transmis ponderile pentru anul de referință 2023.

c) Rapoarte privind calitatea

Până la începutul lunii septembrie 2024, toate statele membre își elaboraseră rapoartele naționale privind calitatea pentru anul de referință 2023.

Rapoartele privind calitatea ICFM 2023 sunt menite să fie publicate pe pagina web corespunzătoare a Eurostat[17], împreună cu un raport privind ajustarea sezonieră.

3.2 Punctualitate

În conformitate cu Regulamentul privind ICFM, statele membre și alte țări din SEE trebuie să furnizeze indici ai costului forței de muncă în termen de 70 de zile de la încheierea trimestrului de referință. Țările care nu au respectat anumite termene de la ultimul raport sunt Suedia (datele din T4-2023 primite la 2 zile calendaristice după termen) și Finlanda (datele din T4-2023 au fost primite la 3 zile calendaristice după termen).

În ceea ce privește alte țări din SEE, Norvegia și Islanda au transmis întotdeauna la timp datele privind ICFM.

3.3 Precizie

ICFM este alcătuit dintr-o serie de variabile (de exemplu, costul forței de muncă și orele lucrate), care pot fi preluate din mai multe surse. Aceasta înseamnă că, în orice moment, pot avea loc revizuiri, influențând datele pentru ultimul trimestru, pentru mai multe trimestre sau

15 Regulamentul (CE) nr. 450/2003 nu se aplică pentru Liechtenstein.
16 https://ec.europa.eu/eurostat/data/database
17 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (disponibil doar în limba engleză).

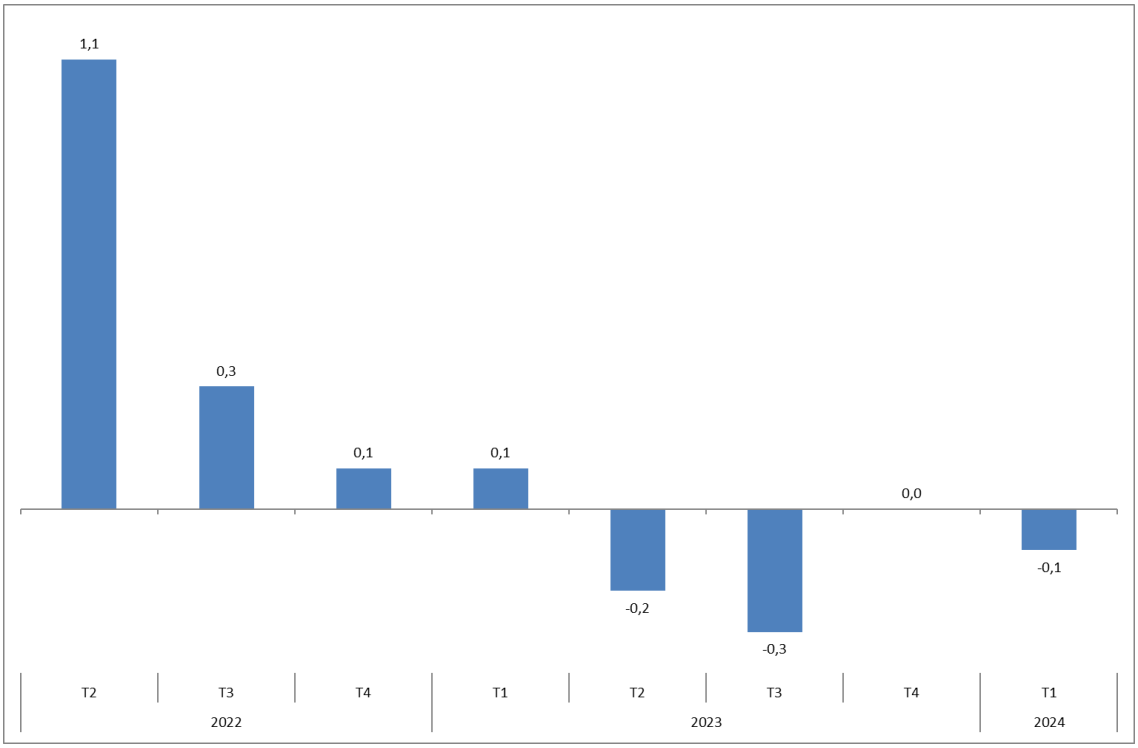
pentru ani întregi. Dacă ajustările se referă la anul de referință, întreaga serie trebuie să fie revizuită.

Revizuirile cifrei principale a UE, și anume rata de creștere de la an la an a ICFM total, nu au depășit niciodată 0,3 puncte procentuale (pp), cu excepția unui caz special (T2-2022, a se vedea figura 1).

Revizuirea majoră (+ 1,1 pp) înregistrată în trimestrul respectiv s-a datorat modificărilor punctuale aduse de Germania surselor și metodelor lor. Începând cu T3-2022, datele ICFM din această țară au fost evaluate comparativ cu datele anchetei privind costul forței de muncă pentru 2020, în timp ce sursa de date pentru salarii a fost modificată.

Această revizuire a avut un impact excepțional asupra creșterii anuale a ICFM, fără nicio consecință asupra fiabilității estimărilor ICFM.

Figura 1: Variațiile ratei anuale de creștere între prima și ultima publicare privind ICFM
[UE-27, date agregate pentru secțiunile B-S din NACE, costurile totale cu forța de muncă, în pp (2022T2 - 2024T1)]

Surse:

- Pentru datele finale: Setul de date Eurostat lc_lci_r2_q [variabila: „Costul forței de muncă pentru ICFM (remunerarea angajaților plus impozite minus subvenții)”].
- Pentru primele estimări: baza de date a Eurostat privind producția.

Datele au fost extrase la 20 august 2024

3.4 Coerență și comparabilitate

Coerența cu cifrele conturilor naționale

Unul dintre domeniile cărora li se acordă în continuare o atenție deosebită este coerența ICFM cu alte statistici privind costul forței de muncă, în special cu datele trimestriale din conturile naționale.

Pentru raportul anual privind calitatea, se solicită statelor membre să compare rata de creștere a ICFM cu cea a remunerării orare a angajaților, din conturile naționale (conform definiției din SEC 2010[18]). Nu se așteaptă ca seturile de date să corespundă perfect – chiar dacă definițiile costului forței de muncă sunt aproape aceleași, sursele statistice și tratamentele pot fi diferite. În plus, colectarea datelor referitoare la orele lucrate este deosebit de dificilă atât pentru ICFM, cât și pentru conturile naționale. În pofida acestor diferențe de metodologie, o analiză a nivelului discrepanțelor dintre cele două surse este edificatoare. Depășirea de către acest nivel a unui anumit prag relativ poate indica existența unor probleme de calitate în unul dintre seturi.

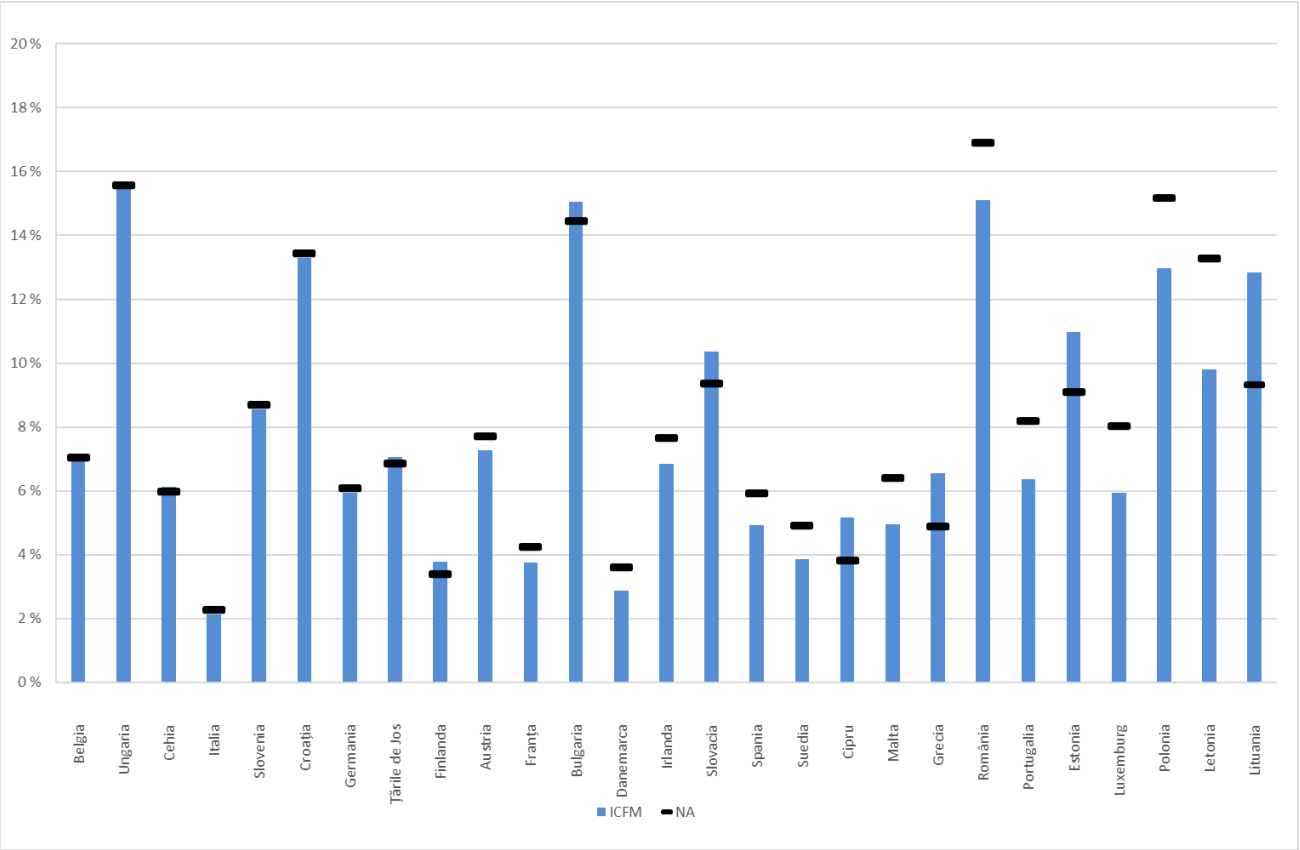
Pentru evaluarea calității, Eurostat a continuat să monitorizeze datele agregate pentru secțiunile B-S din NACE din fiecare stat membru. Pentru această comparație, au fost utilizate datele NSA, cu excepția Danemarcei și a Suediei, pentru care erau disponibile doar date CA. Rata mediană anuală de creștere a ICFM a fost comparată cu cea a remunerării orare a angajaților pe baza datelor din conturile naționale pe parcursul a 8 trimestre. S-a considerat că variațiile de peste 3 puncte procentuale justifică o analiză suplimentară (a se vedea figura 2, țările fiind clasificate în ordinea crescătoare a decalajului în valoare absolută). Numai Lituania și Letonia au înregistrat un decalaj de peste 3 pp (ambele cu 3,5 pp).

Rezultatele analizei de mai sus sunt monitorizate împreună cu statele membre, în special în ceea ce privește datele referitoare la orele lucrate.

Pe lângă mediane, Eurostat a comparat abaterea standard a ratelor anuale de creștere atât ale seriilor ICFM cât și ale conturilor naționale, ca indicator al volatilității. Dintre toate țările, cele mai mari diferențe între abaterile standard au fost înregistrate în Suedia (2,1 pp), urmată de Letonia (1,5 pp), Țările de Jos și Cehia (1,3 pp pentru ambele) și Slovacia (1,2 pp).

Figura 2: Medianele ratelor de creștere anuale ale indicelui costului forței de muncă (ICFM) seriile conturilor naționale (CN) pentru remunerarea orară a angajaților
(Datele agregate pentru secțiunile B-S din NACE, costurile totale cu forța de muncă, perioada de referință: 2022T2 - 2024T1)*

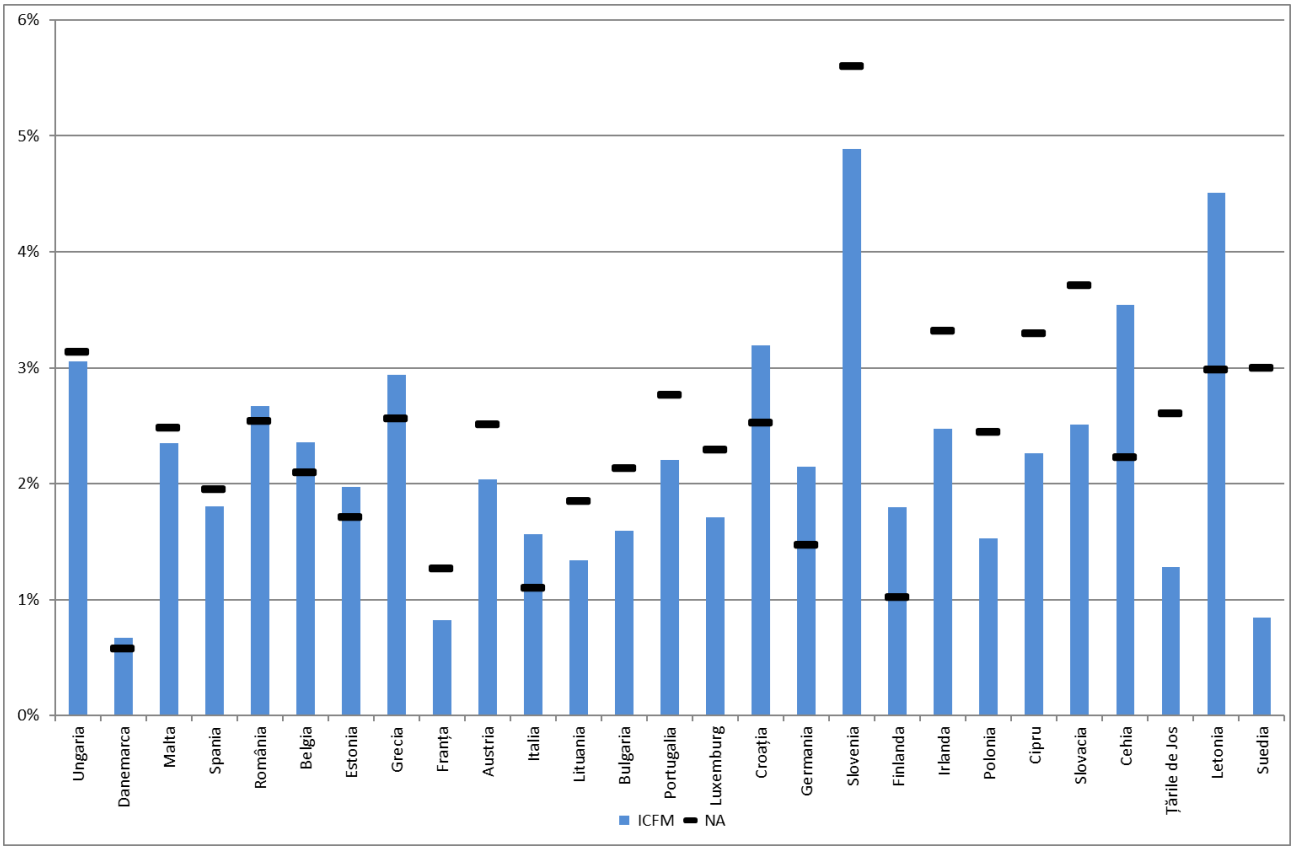
[18] Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană (JO L 174, 26.6.2013, p. 1).

Surse:

- Pentru conturile naționale: Seturi de date Eurostat *namq_10_a10* [variabila: „Remunerarea angajaților” în moneda națională] și *namq_10_a10_e* [variabila: „Angajați, concept intern, în mii de ore lucrate”].
- Pentru ICFM: Setul de date Eurostat *lc_lci_r2_q* [variabila: „Costul forței de muncă pentru ICFM (remunerarea angajaților plus impozite minus subvenții)”].
- Pentru Danemarca și Suedia, datele NSA nu erau disponibile la momentul redactării; în schimb, au fost utilizate datele CA. Datele au fost extrase la 4 septembrie 2024.

Figura 3: Abaterea standard a ratelor de creștere anuale ale indicelui costului forței de muncă (ICFM) vs.
seriile conturilor naționale (CN) pentru remunerarea orară a angajaților
(Datele agregate pentru secțiunile B-S din NACE, costurile totale cu forța de muncă, perioada de referință: 2022T2 - 2024T1)*

Surse:

- Pentru conturile naționale: Seturi de date Eurostat *namq_10_a10* [variabila: „Remunerarea angajaților" în moneda națională] și *namq_10_a10_e* [variabila: „Angajați, concept intern, în mii de ore lucrate"].
- Pentru ICFM: Setul de date Eurostat *lc_lci_r2_q* [variabila: „Costul forței de muncă pentru ICFM (remunerarea angajaților plus impozite minus subvenții)"].
- Pentru Danemarca și Suedia, datele NSA nu erau disponibile la momentul redactării; în schimb, au fost utilizate datele CA. Datele au fost extrase la 4 septembrie 2024.

Comparabilitate

Comparabilitatea dintre țări este asigurată de definițiile și metodologia detaliate prevăzute în legislația privind ICFM. Statele membre îndeplinesc cerințele UE cu ajutorul surselor de date disponibile la nivel național. Majoritatea statelor utilizează anchete sau o combinație între anchete și date administrative, în timp ce două state membre se bazează exclusiv pe surse administrative.

Pentru a publica date comparabile în timp privind ICFM, este importantă corectarea pentru a ține cont de efectul calendarului și de efectul sezonier. Cifrele principale sunt ajustate după efectul calendarului, iar efectul sezonier este compensat prin compararea aceluiași trimestre din doi ani consecutivi.

În conformitate cu articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1216/2003, cifrele ICFM trebuie furnizate sub formă de date NSA, CA și CSA.

Regulamentul (CE) nr. 450/2003 nu precizează în mod explicit dacă ajustările calendaristice și sezoniere trebuie realizate utilizând abordarea directă sau pe cea indirectă. O ajustare indirectă înseamnă că seriile de bază sunt ajustate și utilizate ulterior pentru a construi agregate de nivel superior, iar o ajustare directă înseamnă că fiecare serie, inclusiv agregatele de nivel superior, este ajustată în mod individual. În cazul ICFM, Eurostat recomandă utilizarea abordării indirecte, pentru a evita neconcordanțele între costurile totale ale forței de muncă și componente.

Eurostat verifică în mod sistematic concordanța dintre ratele anuale de creștere a ICFM total față de componentele salariale și nesalariale și raportează țărilor în cauză toate inconsecvențele care depășesc 0,1 pp (după rotunjire). ICFM total este ulterior recalculat pe baza componentelor salariale și nesalariale (abordarea indirectă). Această abordare armonizată asigură, de asemenea, o mai bună comparabilitate între țări.

IV. CONCLUZII

În general, calitatea indicilor costului forței de muncă din statele membre și a agregatelor UE a rămas bună. Cu excepția unei revizuiri substanțiale într-un trimestru (2022T2), explicată prin modificările metodologice dintr-o țară, agregatele UE au fost supuse doar unor mici revizuiri, așa cum s-a întâmplat înainte de criza provocată de pandemia de COVID-19.

Rapoartele privind calitatea transmise de statele membre au fost prelucrate folosind cea mai recentă versiune a instrumentului de gestionare a metadatelor din Sistemul Statistic European. Acestea au fost puse la dispoziția tuturor utilizatorilor, inclusiv anexa privind practicile de ajustare sezonieră și rezultatele în toate statele membre[19].

Începând din anul 2017, Eurostat publică estimări anuale ale nivelurilor costurilor orare ale forței de muncă pe secțiuni ale NACE, pe baza atât a datelor din cadrul anchetei privind costul forței de muncă, cât și a tendințelor ICFM[20]. Articolul conex din „Statistics Explained”[21] a înregistrat un număr mare de accesări, confirmând interesul utilizatorilor. Comisia va continua să monitorizeze conformitatea și calitatea datelor în mod regulat, pe baza datelor transmise și a altor documente naționale, inclusiv rapoartele privind calitatea.

Începând din mai 2024, Eurostat a publicat estimări timpurii privind indicele costului forței de muncă (ICFM) atât pentru UE în ansamblu, cât și pentru zona euro. Aceste estimări sunt publicate cu aproximativ 1 lună înainte de publicarea finală (50 de zile în loc de 77 de zile

[19] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (disponibil doar în limba engleză).
[20] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lc_lci_lev/default/table?lang=en&category=labour.lc.lcan
[21] Hourly labour costs - Statistics Explained

după perioada de referință). Aceste estimări timpurii sunt publicate în același set de date ca și datele finale[22].

În cele din urmă, Eurostat a efectuat o revizuire generală a legislației UE a statisticilor privind piața forței de muncă referitoare la întreprinderi, care a condus la o propunere legislativă care a fost adoptată de Comisie la 28 iulie 2023[23]. Acest proiect de revizuire vizează evaluarea și modernizarea întregii legislații a UE în domeniul statisticilor privind piața forței de muncă referitoare la întreprinderi, inclusiv ICFM.

[22] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lc_lci_r2_q/default/table?lang=en&category=labour.lc.lci
[23] EUR-Lex - 52023PC0459 - RO - EUR-Lex (europa.eu)